

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/297/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717203928
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2717203928.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvia Hýbelová a členov: Mgr. Fedor Benka a Mgr. Katarína Arnouldová, v spore žalobcu: Y. X., nar. X.X.XXXX, bytom U. Z. XX, B., právne zastúpený: JUDr. Vladimír Sidor, advokát, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený: ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., so sídlom Kýčerského 7, Bratislava, IČO: 36 857 513, o zaplatenie 661,47 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 4. júla 2019, č.k. 5Csp/108/2017-109, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 661,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 661,47 eur od 03.01.2017 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, tretím výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Skalica 39,50 eur titulom súdneho poplatku do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil použitím ust. § 3 ods. 3, § 5 ods. 1, § 7 ods. 1, § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 250/2007 Z.z., § 2 ods. 2, § 3 ods. 1, § 34, § 37 ods. 1, § 39, § 41, § 44 ods. 2, § 46 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, ods. 3, ods. 4 písm. a), h), k), ods. 5, § 54 ods. 1, ods. 2, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 102, § 103, § 107 ods. 1, ods. 2, § 451 ods. 1, 2, § 454, § 455 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1, 2, 3, § 459, § 517 ods. 2, § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1, čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čl. 3b ods. 1 smernice č. 13/1993 Rady EHS, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. j), k), § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 137 písm. c), § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, čl. 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. apríla 2015 sp.zn. 3MCdo/14/2014 a vecne tým, že súd prvej inštancie posudzoval obsah jednotlivých listinných dôkazov, vyhodnocoval ich jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti. Súd prvej inštancie sa najskôr vysporiadal s námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný. Žalobca podal žalobu dňa 7.6.2017, čo znamená, že súd prvej inštancie skúmal, či sú splnené podmienky premlčania úhrad z uzavretej zmluvy pred dňom 7.6.2014 (objektívna trojročná premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka). Platby realizované pred dňom 7.6.2014 by boli premlčané. Vzhľadom k tomu, že žalobca uhradil žalovanému po dni 7.6.2014 sumu 690,47 eur, táto suma nie je premlčaná v objektívnej trojročnej premlčacej dobe. Žalobca na pojednávaní uviedol, že o možnosti vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedel od svojej známej, ktorá mu poradila, aby

oslovil právnikov v Hlohovci, čo urobil, a títo mu po preštudovaní materiálov ohľadne jeho úverovej zmluvy oznámili, že platil poplatky, o ktorých nevedel a následne tak až na základe oznámenia právneho zástupcu v máji 2017 získal skutočnú vedomosť, teda pred podpísaním splnomocnenia na zastupovanie právneho zástupcovi v tomto súdnom spore, t.j. 18.5.2017. Táto skutočnosť vyplýva z jeho výpovede a z podpísaného splnomocnenia na zastupovanie. Práve od právneho zástupcu sa žalovaný dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a z akého dôvodu vzniklo (platby zo zmluvy ktorá je predmetom sporu) a že práve žalovaný sa na jeho úkor obohatil tým, že mu žalobca uhradil splátky celkovo navyše v sume 783 eur (podľa textu žaloby). Potom odo dňa 18.5.2017 plynula žalobcovi dvojročná subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie nároku v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žalobu žalobca podal dňa 7.6.2017, žalobu podal počas plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty a preto pohľadávka uplatnená žalobcom v sume 661,47 eur nie je premlčaná, nakoľko bola na súde prvej inštancie uplatnená pred uplynutím objektívnej a subjektívnej premlčacej doby. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal oprávnenosťou pohľadávky uplatnenej v tomto konaní. Súd prvej inštancie ustálil, že právny vzťah medzi účastníkmi založený Zmluvou o aktivácii pôžičkovej karty Quatro č. 0035398063 zo dňa 9.8.2010 (schválenie žiadosti - akceptácia) je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako i ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie v rámci výkladu (aplikácie) noriem občianskeho práva vyhodnocoval medzi aplikácie zásady zmluvnej voľnosti (§ 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka) vo svetle princípu proporcionality (čl. 1 Ústavy SR) a dbal na to, aby sa práva nezneužívali. Súd prvej inštancie posúdil obsah zmluvy a Obchodné podmienky a mal za to, že zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom pre zmluvy o úvere poskytovanom vo forme - kreditné karty - kontokorentný úver. Takáto zmluva by nemohla byť považovaná za zmluvu dohodnutú bez úrokov a poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a písm. b), t.j. že by žalovanému nepatrili úroky a poplatky v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z.. Súd prvej inštancie bol názoru, že táto zmluva neobsahuje dohodu o uhrádzaní sankčných úrokov, poplatkov a neobsahuje výšku týchto poplatkov, táto zmluva obsahuje len výšku úrokovej sadzby z poskytnutého úveru. Obchodné podmienky (č.l. 30) a Cenník (č.l. 31-35) nie sú súčasťou zmluvy, nie sú ani žalobcom podpísané a žalovaný nepreukázal, že by sa žalobca s obchodnými podmienkami a s Cenníkom pred podpisom Zmluvy oboznámil. Žalobca vo svojej výpovedi poprel, že by mu obchodné podmienky a Cenník boli zaslané zo strany žalovaného a že by vedel o ich obsahu. Pritom poplatky pri úvere sú jednou z podstatných náležitostí zmluvy, nakoľko žalovaný na základe cenníka účtuje žalovanému pravidelné poplatky a tiež poplatky súvisiace s platbami a transakciami pomocou kreditnej karty. Preto bol súd prvej inštancie názoru, že v zmluve nie je dohodnutá výška poplatkov a tiež poplatky ako také. Tieto údaje sú významnými náležitosťami zmluvy, na základe ktorých sa dlžník rozhoduje, či takúto zmluvu uzatvorí a získa informácie, aké povinnosti mu zo zmluvy vyplývajú. Pokiaľ tieto náležitosti zmluva neobsahuje, neboli preto zmluvne dohodnuté a pre veriteľa potom nevznikol nárok na poplatky, nakoľko neboli v zmluve dohodnuté. Podľa obsahu zmluvy však táto Zmluva o aktivácii pôžičkovej karty Quatro (Žiadosť o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro ktorá bola žalobcom akceptovaná) nie je zmluvou o kontokorentnom úvere, ale javí sa podľa obsahu ako zmluva o poskytnutí splátkového úveru (úverový rámec 900 eur, štandardná mesačná splátka 30 eur, štandardná úroková sadzba 23,76 % ročne). Táto zmluva neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by priamo (okrem označenia malými písmenami v zátvorke) charakterizovali, že sa jedná o kontokorentný úver a neobsahuje práva a povinnosti žalovaného vyplývajúce zo zmluvy o kontokorentnom úvere. Tieto skutočnosti potvrdil aj žalovaný vo svojej výpovedi keď uviedol, že si chcel požičať finančné prostriedky, ktoré môže vybrať pomocou platobnej karty. Nerozlišoval medzi bežným úverom a kontokorentným úverom. Pritom v zmluve nie je uvedené, že pokiaľ po mesiaci uhradí celú sumu, ktorú si v priebehu mesiaca požičal, že nebude uhrádzať žiadne úroky a že môže znovu v nasledujúcom mesiaci vybrať ďalšie finančné prostriedky do sumy 900 eur. Pokiaľ žalovaný v danom prípade si chcel požičať sumu 900 eur a túto postupne splácať, táto forma úveru je na daný účel finančne najnevýhodnejšia. Na základe uvedeného súd prvej inštancie posudzoval uvedenú uzatvorenú zmluvu ako zmluvu o splátkovom úvere, ktorá bola fakticky podľa jej obsahu v danom prípade medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana) potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov

a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky), čo je práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť). Taktiež spotrebiteľ potom nemá vedomosť v akej časti má v konkrétnom čase splatenú istinu (v akej časti splátky veriteľ započítal na zaplatenie istiny a v akej časti na zaplatenie ostatných poplatkov a úrokov). Práve z toho dôvodu zákonodarca uvedené v zákone označil ako podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere, ktorá má slúžiť k tomu, aby spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere jasne dopredu vedel, aké následky súvisiace so splácaním úveru bude mať pre neho konkrétna úverová zmluva. Neuvedením takýchto informácií je spotrebiteľ - dlžník potom zavádzaný a neuvedomuje si následok dohodnutého úroku z hľadiska jeho splácania. Súd prvej inštancie sa z uvedených dôvodov nestotožnil s priamou aplikáciou rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bírsová na tento prípad. Je to z dôvodu, že je názoru, že Súdny dvor EÚ v uvedenom rozhodnutí v odseku 21 poskytol výklad výlučne smernice, konkrétne článku 10 ods. 2 písm. h) a i), článku 23, keď výklad vnútroštátneho práva poskytujú výlučne vnútroštátne súdy. Konkrétne vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovenia tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v konkrétnom prípade o vnútroštátne právo - zákon, ktorý nad rámce smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôžu použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. Vzhľadom na chýbajúce náležitosti zmluvy a to: uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a tiež absenciu rozčlenenia splátky súd prvej inštancie považoval zmluvu o úvere zo dňa 9.8.2010 za platnú, avšak úver sa považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný mal potom na základe tejto zmluvy o úvere nárok len na sumu, ktorú poskytol žalobcovi vo forme úveru bez úrokov a poplatkov. Žalobca preukázal, že žalovanému uhradil titulom úrokov, sankčného úroku a poplatkov (správa kartového účtu, spracovanie poštovej poukážky, náklady vymáhania do okamžitej splatnosti) celkovo sumu 768,46 eur (celkový vklad 2.281,47 eur - celkový výber 1.513,01 eur), čo vyplýva z výpisov z účtu (č.l. 9 až 13). Na základe uvedeného bol súd prvej inštancie názoru, že žalobca v konaní dostatočne preukázal, že finančné prostriedky v sume 661,47 eur (žalovaná suma) boli uhradené žalovanému vo väčšej výške, než vo výške, na ktorú mal žalovaný nárok. Tým žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie, nakoľko získal plnenie bez právneho dôvodu, na ktorého vydanie má žalobcova právo v zmysle § 451 ods. 1 OZ. Žalobca mal preto nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 661,47 eur. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobcovi priznal v konaní uplatnenú pohľadávku. Keďže žalovaný bol dňa 20.12.2016 zo strany žalobcu vyzvaný na vrátenie bezdôvodného obohatenia do 14 dní od doručenia výzvy a nezaplatil svoj dlh riadne a včas, dostal sa do omeškania a žalobcovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania zo sumy priznanej súdom prvej inštancie od 14. dňa doručenia výzvy (3.1.2017). Žalovaný nepoprel, že by výzvu na plnenie neprevzal, taktiež netvrdil, že by výzvu prevzal v iný, neskorší deň. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 661,47 eur od 3.1.2017 až do zaplatenia, pretože takto priznané úroky z omeškania sú v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal podľa pomeru jeho úspechu vo veci nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko žalobca mal v tomto konaní plný úspech. Podľa § 4 ods. 2 písm. u) zákona o súdnych poplatkoch je

žalobca ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Súd prvej inštancie žalobe žalobcu v rozsahu 661,47 eur vyhovel titulom bezdôvodného obohatenia, súd prvej inštancie z tejto sumy vypočítal výšku súdneho poplatku, ktorá sa má uhradiť v tomto spore z priznaného plnenia 661,47 eur, t.j. 39,50 eur (podľa položky 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v plnom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodnil s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Citoval § 220 ods. 2 CSP. Výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vychádza rozsudok, nie je správny a navyše je v rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Právnemu záveru súdu prvej inštancie tak nesvedčí autentický výklad danej právnej normy podaný zákonodarcom (v dôvodovej správe k zákonu, kde by takú významnú skutočnosť zákonodarca zaiste osobitne zdôraznil), ani prax poskytovateľov spotrebiteľských úverov, ktorí dané ustanovenie zákona nevykladali spôsobom uvádzaným súdom prvej inštancie. Navyše, už v čase vyhlásenia Rozsudku bola táto právna otázka (t.j. otázka výkladu ustanovenia zákona) podľa názoru ich spoločnosti vyriešená aktuálnou judikatúrou (dovolacieho) Najvyššieho súdu SR, a to napr. (aj verejne dostupnými) uzneseniami Najvyššieho súdu SR (i) z 23.04.2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017, (ii) z 17.04.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018, a (iii) z 22.02.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017. Ako upozornil najvyšší súd vo vyššie uvádzanom uznesení z 22.02.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, za účelom odstránenia pochybností o správnom spôsobe výkladu predmetného ustanovenia zákona zákonodarca s výslovným poukazom na Rozsudok SD EÚ Home Credit a Smernicu EÚ s účinnosťou od 01.05.2018 zmenil znenie daného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch [§ 9 ods. 2 písm. l), predtým písm. k)] tak, že slová „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádza slovami „výšku, počet, frekvenciu splátok“ (viď čl. XII zákona č. 279/2017 Z. z.. a dôvodovú správu k nemu). Poukázal na čl. 2 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie vo svojich právnych úvahách túto ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu dokonca ani len nespomína. Je nutné poukázať na vo vyššie spomínaných rozhodnutiach najvyššieho súdu zmieňovaný Rozsudok SDEÚ Home Credit, taktiež prax a stanovisko NBS ako orgánu dohľadu nad finančným trhom (NBS jednoznačne preferuje eurokonformný výklad zákona) ako i názory objavujúce sa v odborných periodikách v čase po Rozsudku SDEÚ Home Credit. Počiatok plynutia subjektívnej premičacej doby súd prvej inštancie v Rozsudku neprípustne (a v rozpore s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR) viaže na moment, v ktorý sa žalobcovi dostalo (právneho) názoru o údajnej bezodplatnosti úveru zo strany jeho právneho zástupcu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo 67/2011 a na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26 Cdo 785/2011 zo dňa 24.04.2012, na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28 Cdo 685/2011 zo dňa 28.03.2012, na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.01.2018 sp. zn. 3Cdo/169/2017. Súd prvej inštancie v Rozsudku však svoj (pre ich spoločnosť značne prekvapivý) odklon od tejto aktuálnej rozhodovacej praxe najvyššej súdnej autority v otázke počiatku plynutia subjektívnej premičacej lehoty nijak bližšie nezdôvodňuje. Obchodné podmienky a cenník sú súčasťou zmluvy o úvere - opačný záver súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Žiadne zákonné ustanovenie však nevyžaduje, aby bol podpis zmluvných strán prítomný na každom jednom zmluvnom dojednaní; zloženie zmluvy z viacerých listín je bežnou zmluvnou praxou, uplatňujúcou sa denne v súkromnom práve, spotrebiteľské vzťahy nevynímajúc. Dôležité je preukázanie (i) právneho puta (tzv. inkorporačnej doložky), ktoré jednotlivé komponenty zmluvy spája, a (ii) znalosť oboch zmluvných strán o všetkých komponentoch zmluvy - nič z daného podľa názoru ich spoločnosti nemôže byť v tomto spore sporné. V tejto súvislosti poukázal napr. na § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka - ten totiž dokladuje, že súkromnoprávna spotrebiteľská (poistná) zmluva sa môže skladať z viacerých komponentov, pričom podpis nemusí byť na každom jednom z nich; rozhodujúca je vedomosť druhej zmluvnej strany o všetkých komponentoch a ich obsahu. Aj v zmysle aktuálnej rozhodovacej praxe Súdného dvora EÚ - podľa prvého výroku Rozsudku SDEÚ Home Credit zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky jej náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, čo je v tomto prípade preukázateľne splnené. Súdný dvor síce dodáva, že vnútroštátne právo môže zaviesť požiadavku, aby sa podpis nachádzal pri každej jednej náležitosti zmluvy, no žiadna taká vnútroštátna požiadavka v právnom poriadku SR neexistuje. Súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky i cenník (sám žalobca potvrdzuje vedomosť o sklادbe zmluvy podpisom zmluvy - viď vyhlásenie v čl. V ods. 10 zmluvy, či posledný odsek spomínaného ustanovenia). Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline, zo dňa 17.12.2015, sp. zn. 14Cob/326/2014, na rozsudok Krajského súdu v Prešove, zo dňa 25.03.2013, sp. zn. 1Co/136/2012, na rozsudok Krajského súdu v Trnave, zo dňa 09.07.2013, sp. zn. 24Co/412/2012, na rozsudok Najvyššieho

súdu Českej republiky zo dňa 27.03.2008, sp. zn. 26 Cdo 2317/2006. Zmluva o úvere obsahovala/ obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom v čase jej uzavretia, vrátane údajov o RPMN, či celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť; opak nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie tvrdenú údajnú absenciu výpočtu RPMN, v prípade tzv. revolvingového (neustále čerpaného a splácaného) úveru je zákonná náležitosť uvádzať v zmluve RPMN splnená uvedením tzv. indikatívneho výpočtu RPMN - t.j. príklad výpočtu za reprezentatívne zvolených premenných. Samotný žalobca vo svojich písomných podaniach tvrdil možnosť výpočtu údajov RPMN na začiatku úverového vzťahu pri revolvingovom úvere, v odôvodnení tohto svojho argumentu poukazoval na spôsob indikatívneho/príkladného výpočtu RPMN, počítajúceho s fiktívnymi premennými a v podstate tak uznal nemožnosť presného výpočtu RPMN (na čo poukazuje aj v našich podaniach spomínaný čl. VI ods. 45 obchodných podmienok). Ak by mali byť náležitosti spotrebiteľského úveru (resp. § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch) vnímané prísne formalisticky, nezohľadňujúc reálne okolnosti, povahu úveru a cieľ právnej úpravy (informovanie spotrebiteľa v rámci reálnych možností veriteľa o podmienkach úveru), dospeli by sme k zrejmej nespravodlivosti (summum ius summa iniuria). Zákon, resp. jeho interpretácia, predsa nesmie požadovať nemožné. Na presný výpočet RPMN je potrebné vopred poznať napr. presnú výšku úveru (koľkokrát a v akej výške bude opakovane revolvingový úver čerpaný) a počet splátok atď. Pri revolvingovom úvere to nie je možné, zmluva je uzavretá na dobu neurčitú, spotrebiteľ má k dispozícii na čerpanie úverový rámec (počiatok čerpania je navyše spojený zväčša s použitím karty, nie uzavretím zmluvy), veriteľ a zrejme ani spotrebiteľ v čase uzavretia zmluvy nevie, koľko a ako dlho bude čerpať úver (používať kartu) a splácať ho (existuje neuzavretý počet možných variantov budúceho vývoja). Rozsudok a jeho odôvodnenie predstavuje porušenie základného práva ich spoločnosti na spravodlivý proces. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. sp. zn. Ústavného súdu SR IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Samozrejme všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale určite na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (napr. sp. zn. Ústavného súdu SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Je však nevyhnutné, aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty strany sporu a aby dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému (napr. sp. zn. Ústavného súdu SR II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07). Rozsudok nie je možné považovať za jasný a presvedčivý, ktorý by riadne odpovedal na zásadné otázky sporu, ale práve naopak, za rozporný (čo do právneho posúdenia a zistenia skutkového stavu), v súdom podávaných dôvodoch neprípustne strohý a v argumentoch nesprávny, často zmätočný a vo výsledku pre našu spoločnosť značne prekvapivý. Navrhol, aby odvolací súd po prejednaní veci v odvolacom konaní zmenil odvolaním napádaný rozsudok súdu prvej inštancie, a to tak, že vo výsledku žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a prizná ich spoločnosti plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj odvolacieho konania, alebo ak odvolací súd dospeje k nutnosti takého postupu, aby zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaním napadnutom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podal žalobca. Uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, dostatočne odôvodnený, sledujúci prevládajúcu názorovú líniu všeobecných súdov Slovenskej republiky. K absencii rozdelenia splátky na úrok istinu a poplatky. Aj napriek tomu, že síce nastal zásadný obrat v požiadavke na podstatnú náležitosť v obsahu právnej úpravy ZSÚ, to však nemôže nič zmeniť na tom, že všetky zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené do 30.04.2018 majú obligatórne obsahovať splátku v štruktúrovanej podobe. Až do 30.04.2018 bola požiadavka ZSÚ na uvádzanie údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, zavedená zákonom č. 568/2007 Z. z.. Aplikáciou nepriameho účinku smernice nemôže dôjsť k výkladu contra legem, proti princípom súkromného práva, akým je aj princíp právnej istoty. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarcu v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 2 ZoSÚ a žalobca nenachádza dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku platný a účinný. Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu bolo aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová suma, počet a termíny splátok sa viažu ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda

tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Žalobca rovnako poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7Sžo/61/2015. Považoval za neprípustné, aby podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, ktoré zmluva pod sankciou neplatnosti, resp. pod sankciou straty práv veriteľa na úroky a poplatky musí obsahovať, boli spotrebiteľovi len dodatočne po podpise zmluvy doručované poštou a zároveň vyhlasované za neoddeliteľnú súčasť zmluvy bez toho, aby bol k tomu potrebný písomný súhlas druhej zmluvnej strany. Žalobca sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym záverom Krajského súdu v Prešove v konaní pod sp. zn. 22Co/20/2018 zo dňa 27.3.2018. Už len v dôsledku uvedenej vady je na mieste záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vyplývajúceho zo Zmluvy. Obchodné podmienky a cenník sú nie sú súčasťou zmluvy o úvere - záver súdu prvej inštancie má oporu vo vykonanom dokazovaní. K listinám, na ktoré žalovaný počas celého konania síce odkazoval, avšak nepreukázal ani doručenie ani oboznámenie sa žalobcom s ich obsahom. Poukázal na rozsudok Vrchného soudu v Praze zo dňa 24.02.1998, sp. zn. 5Cmo 318/97, publikovaný v súdnych rozhľedech 10/1998, str. 259 a na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6Co/88/2017 zo dňa 17. 05. 2017 a na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová c/a FINWAY a.s. Vec C-377/14 zo dňa 21. apríla 2016, na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13 CA Consumer Finance SA/Ingrid Bakkaus a i.. Odkázal na informáciu odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej. Zmluva o úvere neobsahovala/neobsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom v čase jej uzavretia, vrátane údajov o RPMN, či celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Žalovaný síce uviedol v Zmluve úrokovú sadzbu v podobe 1,9%p.m./22,8% (v Zmluve s odkazom na Cenník žalovaného), avšak ide len o nedostatočný údaj, ktorý doplnil až v bode 37 Obchodných podmienok. Zákon o spotrebiteľských úveroch kogentne stanovuje, že Zmluva má obsahovať podstatnú náležitosť nie rôzne listiny - Obchodné podmienky, Cenníky, o ktorých ani nebolo preukázané, že sa s nimi žalobca oboznámil. Teda je daný záver o absencii náležitostí ako RPMN a celková čiastka splatná spotrebiteľom. O tom, že RPMN pri revolvingovom úvere je možné vypočítať na začiatku úverového vzťahu, nie je pochybnosť (napokon - sám žalovaný preukázal, že dokázal vypočítať indikatívnu RPMN - ale riadnu RPMN už podľa žalovaného nie je možné vypočítať. Totiž z Prílohy č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že základná rovnica vyjadruje rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej. Základná rovnica, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov, kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere umožňuje spotrebiteľovi čerpať peňažné prostriedky ľubovoľne, celková výška spotrebiteľského úveru sa považuje za vyčerpanú okamžite a v plnej výške. A je zřejmé, že pokiaľ absentuje relevantný údaj o RPMN, je irelevantný údaj o „Indikatívnom výpočte celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom“, ktorá rovnako v Zmluve s poukazom na uvedené chýba. K plynutiu subjektívnej premlčacej doby. V prvom rade je potrebné uviesť, že žalobca pred súdom vypovedal o okolnostiach rozhodných pre posúdenie plynutia subjektívnej premlčacej doby. Žalovaný nepredložil žiadny dôkaz o ním tvrdenom premlčaní, nezúčastnil sa tiež pojednávania, na ktoré bol riadne predvolaný. Inak povedané, žalovaný síce vzniesol námietku premlčania, o ktorom tvrdení sám nepredložil žiadny dôkaz (hmotnoprávna norma jasne uvádza, koho zaťažuje dôkazné bremeno). Žalobca svojou výpoveďou podporil vlastné tvrdenia o vlastnej vedomosti tých skutkových okolností, ktoré boli rozhodné pre posúdenie okamihu vzniku a existencie jeho subjektívnej vedomosti. Žalovaný nárok žalobcu zo Zmluvy považuje za premlčaný v dvojnásobnej subjektívnej premlčacej dobe, pričom sám poukazuje na Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 10.1.2018, sp.zn. 3Cdo/169/2017, v rámci ktorého NS SR uviedol, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa viaže na vedomosť o skutkových okolnostiach, teda kedy žalobca získal znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, teda na základe ktorých možno podať žalobu na súd. Nie je možné odvíjať vedomosť od plnenia jednotlivých splátok na Zmluvu aj z dôvodu, že by také posúdenie odporovalo právnej úprave, tiež názorovej línii určenej Najvyšším súdom SR vo veci pod sp.zn.: 4 Cdo 256/2010 zo dňa 28. 09. 2011. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co 139/2017 zo dňa 21.08.2018. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Zo zhodnotenia Občianskoprávneho kolégia NS SSR z dňa 21.12.1978 sp. zn. Cpj 37/78 - R 1/1979 vyplýva, že subjektívna premlčacia doba pri práve na vydanie plnenia z neplatnej zmluvy začína plynúť odo dňa, keď postihnutý zistil neplatnosť zmluvy. Podobne česká judikatúra (napríklad rozhodnutie NS ČR z dňa 30.09.2009, sp. zn. 25Cdo/3306/2007) upriamuje pozornosť na to, že v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu, je pre začiatok

plynutia premlčacej doby rozhodujúci subjektívny moment, kedy oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno vyvodíť, že právny úkon, z ktorého bolo plnené je neplatný. (Rozhodnutie KS Prešov z dňa 25.06.2018, sp. zn. 2Co/48/2018). Poukázal na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Nepostačujú teda pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia. Posúdiť subjektívnu premlčaciu dobu je potrebné od momentu, kedy sa žalobca dozvedel o relevantných skutkových okolnostiach pre podanie žaloby, a teda o skutku nie zo zmluvy, ale o skutku z porušenia práva, a teda o všetkých skutkových zložkách bezdôvodného obohatenia (bezúročnosť úveru, výšku do úvahy prichádzajúceho bezdôvodného obohatenia a príčinnú súvislosť) tak, aby mohol podať žalobu (napr. rozsudok NS SSR sp. zn. Cpj 37/98 - R 1/1979, NS ČR sp. zn. 33Odo306/2005, NS ČR sp. zn. 25Cdo 3306/2007, mutatis mutandis NS ČR sp. zn. 33Cdo 83/2004). Rozhodujúcim okamihom pre vznik subjektívnej vedomosti je kedy žalobca zistil, že na Zmluvu plniť nemal, nie že plnil. Okamihom skutočnej vedomosti žalobcu o vzniku relevantných okolností, ktoré boli predpokladom pre podanie žaloby nastali po porade s právnym zástupcom a následným udelením plnomocenstva za účelom podania žalobného návrhu v predmetnej veci. Napokon správnosť uvedeného výkladu (ako ho prezentuje žalobca) potvrdil aj Ústavný súd SR v konaní pod sp.zn. I. ÚS 47/2019-20. Preto je žalobca toho názoru, že žalovaný ako subjekt pôsobiaci dlhoročne na finančnom trhu mal vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňoval v rozpore so zákonom, napriek tomu tak postupoval v množstvách ďalších zmlúv a jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech, v zmysle ust. § 107 ods. 2 OZ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012). Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počítá s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počítá odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ). Pokiaľ žalovaný argumentuje nepreukázateľnosťou subjektívnej vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia, je potrebné poznamenať, že týmto sám žalovaný potvrdzuje, že námietka nemá žiadnu oporu v ním tvrdenom premlčaní a čo je rovnako dôležité, objektívna doba plynie bez ohľadu na vedomosť žalobcu a táto by objektívne uplynula, aj keby sa žalobca nikdy nedozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia. Poukázal na čl. 46 ods. 1 Ústavy. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 5Csp/108/2017-109 bolo zaplatenie 661,47 eur s príslušenstvom z právneho dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 661,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 661,47 eur od 03.01.2017 až do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, tretím výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Skalica 39,50 eur titulom súdneho poplatku do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

7. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, a pretože odvolací súd v podstatnom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý

na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou v podstatnom rozsahu i správne vyložil. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

8. Odvolacie námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejavíť v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

9. Súd prvej inštancie v rozhodnutí netvrdil, ako uvádza odvolateľ, že zmluva má obsahovať údaj o členení splátky na istinu, úrok a iné poplatky. Okresný súd uviedol, že zmluva neobsahuje počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Odvolacie tvrdenie žalovaného o neexistencii jeho povinnosti uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere osobitne informáciu o tom, aká suma z každej splátky úveru sa započítava na istinu, úroky a poplatky je preto vo vzťahu k rozsudku okresného súdu bez právneho významu. K odklonu od ustálenej súdnej praxe nedošlo (keďže sa okresný súd uvedenou problematikou nezaoberal).

10. V zmluve o spotrebiteľskom kontokorentnom úvere totiž naozaj absentuje dohoda zmluvných strán o počte splátok (v časti III. označenej ako podmienky úveru je údaj iba o štandardnej mesačnej splátke 30 eur) aj o termíne ich splatnosti. Pri ich absencii nie je zrejmé, z akého zdroja čerpal žalovaný ako navrhovateľ zmluvy, keď v indikatívnom výpočte RPMN v časti V. bod 3 zmluvy uvádza počet splátok číslom. Ak sa zmluvné strany nedohodli na počte splátok, potom nie je možné zistiť, či je takto uvedený indikatívny výpočet RPMN správny a možno dospieť k záveru, že skutočne v zmluve uvedený nie je. Takisto v úverovej zmluve chýbajú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Tvrdenie odvolateľa, že údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť sa nachádza v rámci indikatívneho výpočtu RPMN v čl. V. ods. 3 žiadosti, nemôže obstáť. Spotrebiteľ ako slabšia strana sporu má právo bez pochybností vedieť, akú skutočnú čiastku je povinný na základe svojho zmluvného záväzku veriteľovi zaplatiť, o koľko sa jeho úver navyšuje. Tento údaj má byť v zmluve uvedený jasným a prehľadným spôsobom, konkrétnou sumou. Ich vyvodenie z indikatívneho výpočtu RPMN je nielen pre priemerného spotrebiteľa obtiažne. Aj táto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere absentuje tak, ako v nej nie je uvedený nijaký údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (ktorý je odlišný od doby, na ktorú je zmluva uzatvorená). Okresný súd dospel preto k správne záveru o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Jeho skutkové zistenia sú správne a rovnako je správne právne posúdenie veci.

11. Odvolateľ tiež argumentoval, že v zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci Home Credit zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Odvolací súd udáva, že Súdny dvor Európskej únie v uvedenom rozsudku (C-42/2015) uviedol v odpovedi na prvú a druhú prejudiciálnu otázku, že: „Zo samotného znenia článku 10 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pojem „písomne“ sa vzťahuje na prostriedok, na ktorom je vyhotovená zmluva, pričom podpis takéhoto nosiča sa nevyžaduje. Vnútroštátny súd sa pritom konkrétne snaží zistiť, či táto smernica bráni tomu, aby členský štát stanovil vo svojej vnútroštátnej právnej úprave takúto požiadavku. V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že podľa článku 10 ods. 1 druhého pododseku smernice 2008/48 týmto článkom nie sú dotknuté žiadne vnútroštátne pravidlá týkajúce sa platnosti uzavretia zmlúv o úvere, ktoré sú v súlade s právom Únie. Požiadavka podpísania písomne vyhotovenej zmluvy o úvere zmluvnými stranami, ktoré, ako vyplýva najmä z bodu 26 tohto rozsudku, vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, vyžaduje ako podmienku platnosti zmluvy, sa týka vnútroštátneho pravidla vzťahujúceho sa na platnosť uzatvárania zmlúv o úvere v zmysle uvedeného ustanovenia smernice 2008/48. Ani smernica 2008/48, ktorej cieľ spočíva v úplnej a záväznej harmonizácii niekoľkých kľúčových oblastí spotrebiteľských úverov, ktorá sa považuje za potrebnú na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Únii

zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa uľahčil vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, bod 42; z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 21, ako aj z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61), ani právo Únie vo všeobecnosti takejto požiadavke nebránia. Pokiaľ ide v treťom rade o otázku, či sa táto požiadavka podpísania stanovená vnútroštátnou právnou úpravou môže uplatňovať na všetky náležitosti takýchto zmlúv, je potrebné poznamenať, že „zmluva o úvere“ v zmysle článku 3 písm. c) smernice 2008/48 vyhotovená v súlade s článkom 10 ods. 1 tejto smernice písomne alebo na inom trvalom nosiči musí zrozumiteľne a presne uvádzať náležitosti upravené v článku 10 ods. 2 tejto smernice. V dôsledku toho, ako uviedla generálna advokátka v bode 35 svojich návrhov, všetky tieto náležitosti sa musia povinne zahrnúť do takejto zmluvy. Za týchto okolností, pokiaľ členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanoví, že požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu, ani smernica 2008/48, ani právo Únie vo všeobecnosti nebránia takejto požiadavke. Vzhľadom na všetky tieto úvahy je potrebné odpovedať na prvú a druhú otázku tak, že článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: - zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, - nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice.“ Z procesu uzatvárania úverovej zmluvy popísaného žalovaným ani z predložených listinných dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie naplnenie uvedených požiadaviek nevyplýva.

12. „Začiatok subjektívnej premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa neviaže k dátumu splatnosti, ako je to pri začiatku všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, ale k inej skutočnosti, ktorou je vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa obohatil.“ (43/2012, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.4 Cdo 256/2010 z 28. septembra 2011)

13. „Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 OZ treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal; nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr.“ (2/2005 ZSP, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 154/2004 zo dňa 1.1.2005)

14. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co/114/2019 zo dňa 28.01.2020) Tu je dôležité zdôrazniť, že ide o subjektívnu dobu, ktorá má takýto názov preto, že pri zvažovaní začiatku jej plynutia treba vždy počítať aj so subjektívnym faktorom, teda s možnosťami a konkrétnymi okolnosťami viažucimi sa na toho, kto si právo v tejto dobe uplatňuje. To sa prejavuje aj v tom, že v prípade, že spotrebiteľ má pochybnosti o korektnosti spotrebiteľskej zmluvy, má právo ich poslať na právne posúdenie. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/13/2018 zo dňa 26.03.2019) V preskúmanom prípade sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, v máji 2017, pred podpísaním splnomocnenia na zastupovanie právneho zástupcovi v súdnom spore, teda dňa 18.5.2017. Žalobca podal žalobu dňa 7.6.2017. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že neprišlo k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby v dĺžke 2 roky v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

15. Poslednou námietkou odvolateľa bol tvrdý nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania patrí právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky napr. aj v náleze sp.zn. III. ÚS 119/03. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, nemá znaky ľubovôle a náhodnosti. Rozsudok okresného súdu stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p.

16. Odvolateľ podal odvolanie formálne voči celému rozsudku, výrok o trovách konania nespochybnil. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Výrok o náhrade trov konania je závislý od výroku vo veci samej (§ 379 písm. a) C.s.p.), preto ho odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal zo správnych skutkových zistení (úspech žalobkyne v konaní v celom rozsahu) a aplikoval správne ustanovenie zákona (§ 255 ods. 1 C.s.p.), preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny aj v tejto časti.

17. Z dôvodu, že odvolacie dôvody odvolateľa neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

18. Vzhľadom na to, že žalobca bol úspešný v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 v spojení s § 255 ods. 1 CSP mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

19. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).